

V R A G E N L I J S T

A. Persoonlijke gegevens van de ondervraagde

1. Naam, gezinsnaam en schuilnaam in het verzet.

M. achiel Jan Salome (Werner)2. Adres Willems van Kleeflaan 1, Arnhem3. Geboortedatum en plaats 18 december 1912 te Koelgen4. Nationaliteit Nederlanders

5. Welke opvoeding hebt U ontvangen? Confessioneel of volgens een bepaalde politieke overtuiging?

6. Schoolopleiding H.B.O. Technische opleiding

7. Behoorde U tot een jeugdbeweging (naam en karakter ervan)

neen

8. Beroep bij het begin van de oorlog en huidig beroep.

technisch ambtenaar bij watersstaat9. Burgerlijke staat in 1940 eng. huw.B. De tijd van de Duitse invasie tot de Februari-staking1. Woonplaats gedurende de invasie Hardinxveld2. Dienst in het Hollandse leger neen

3. Zijn U reacties van Hollanders tijdens de Meidagen 1940 ten opzichte van Joden bekend?

neen

4. Hebt U geprobeerd naar een neutraal land te ontvluchten in het eerste oorlogsjaar?

neen

5. Kunt U nu definiëren wat U toen dacht over de bedoeling van de Joden t.o.v. de Joden.

6. Hebben de gebeurtenissen van die dagen invloed gehad op Uw houding t.a.v. de Joden? kan gezette van de joden

7. Bent U persoonlijk betrokken geweest bij de Februaristaking?

neen8. Kunt U zeggen wat toendertijd Uw opinie over de Joodse Raad en zijn eerste activiteit was? In de aanvang hiervan groen wil, maar na korten tijd eigen lijf bereid

9. Heeft U persoonlijke herinneringen verbonden aan de eerste arrestaties voor Mauthausen?

neen

II

C. De tijd van de Februaristaking tot het begin van de deportatie naar Polen.

1. Heeft U Uw woonplaats na 1940 verlaten? Waarom, wanneer en waar heen 15 maart 1943 vertrokken, werd gearresteerd door J.D. Hollander
2. Werd U gemobiliseerd voor een werkkamp? Hoe en wanneer bent U vrijgekomen?

3. In deze tijd werden vele Joden naar de concentratiekampen Amersfoort en Buchenwald gestuurd. Kent U gevallen in Uw omgeving?

- Nee
4. Had U contact met illegale organisaties? Met welke?

D. De tijd van het begin der deportaties.

Opmerking: Over deze en de volgende periode moet een samenhangende en uitgebreide getuigenverklaring worden opgeschreven, die zich niet slechts beperkt tot vragen en antwoorden. Doel van de vragen is slechts het geheugen van de ondervraagde op te frissen en een volgorde van de gebeurtenissen vast te leggen.

- 1.a. Met welke organisaties en mensen uit de illegaliteit bent U in deze tijd in contact gekomen?

b. Beschrijf Uw pogingen om deze contacten te krijgen.

c. Welke gebeurtenis heeft U er toe gebracht dit contact te zoeken.

d. Welke verzetsorganisaties waren U in die tijd überhaupt bekend?

e. Naam van de verantwoordelijke en de verbindingsmensen, hun aandeel in de organisatie van het Joodse verzet in Holland en de maatschappelijke en geestelijke achtergrond van deze groep en zijn hulpacities.

2. Wat hebt U in die dagen over de reële mogelijkheden tot redding door ontvluchting gehoord?

3a. Herinnert U zich wat U in die dagen bekend was over het lot van de Joden die naar Polen werden gedeporteerd?

b. Wanneer hebt U voor het eerst over de massale vernietiging van Joden in Auschwitz gehoord?

c. Wat was U bekend over andere concentratiekampen?

d. Herinnert U zich samenkomsten of gesprekken waarbij gesproken werd over het lot van transporten en over de toestand in concentratiekampen?

III

- 4.a. Wanneer begon U "illegaal" te zijn _____
 b. Was er een tijd dat U zowel legaal als illegaal was? _____
 c. Geef bijzonderheden op welke manier U gemacoufleerd was en over de wijze van schuilhouden.

5. Geef bijzonderheden over de gastheren in wier huizen U ondergedoken was, hun beroep en hun opvattingen.

6.a. Wie hebben U gedurende die tijd verzorgd (met p.b. bonkaarten, geld, extra voeding etc.) _____

b. Beschrijf eigen initiatieven die U tijdens Uw onderduiktijd genomen hebt

7.a. Bent U in een concentratiekamp in Holland geweest? _____

b. Geef bijzonderheden over Uw arrestatie en over Uw leven in het kamp.

c. Wanneer en op welke wijze werd U bevrijd?

d. Geef de namen van de vrienden die U hielpen het kamp te verlaten

8.a. Bent U over de grens naar een ander land gegaan? Waarom?

b. Bijzonderheden over de reis.

c. Beschrijf de tijd van Uw verblijf in dat land

E. Over het actieve verzet.

1. Waarom hebt U contact gezocht met de groep van de Chaloeziem?

2. Wie heeft U gebracht tot deze activiteit. Beschrijf het begin van Uw deelname aan het verzet.

3. Geef Uw indruk over de beweging der chaloetsiem en hun leiders.

4. Geef bijzonderheden over de ontwikkeling van Uw activiteit in dit verzet en over de verschillende acties waaraan U deelnam

a. aandeel in het verschaffen van valse papieren

1. Beschrijf de soorten van deze valse papieren.

2. had U aandeel aan het werk bij de illegale drukkerijen

3. hebt U meegewerkt aan het vervalsen van papieren

b. zorg voor de verdeling van bonkaarten en andere papieren

c. had U aandeel in het verschaffen van geldmiddelen. Beschrijf Uw activiteit daarvoor.

IV

d. Had U aandeel in het verzorgen van onderduikadressen?

e. Indien U deel genomen hebt aan het zoeken van een weg naar Frankrijk, beschrijf Uw aandeel daaraan.

f. Indien U actief was bij het leiden van vrienden over de grenzen, beschrijf Uw werkzaamheid.

g. Heeft U medegewerkt aan de bevrijding van mensen uit arrest, gevangenis of kampen? Beschrijf deze acties.

h. Heeft U gedurende het verzet deelgenomen aan gewelddadige acties, heeft U geweld gebruikt of sabotage toegepast? Was U in het bezit van een wapen?

i. Hebt U geholpen bij de organisatie van het tewerkstellen in Frankrijk? Geef bijzonderheden.

F. Overige bijzonderheden over het verzet.

1. Had U verbinding met de verzetbeweging in anderen landen?

2. Heeft U spionage bedreven?

a. omvang van spionage-acties en hun verbinding met reddings-acties

b. uitvoerders van dergelijke acties.

c. de spionage-plannen en de doelstellingen van hen die de plannen maakten.

3. Het aandeel van de Hollandse bevolking aan het verzet.

a. solidariteitsbewijzen.

b. hulp van de bevolking en het aandeel van de Hollandse arbeidersbeweging.

c. de maatschappelijke en de geestelijke bewegredenen voor deze acties.

V

4. Hebt U een onderscheiding ontvangen?

5. Geef alle mogelijke bijzonderheden over vrienden die gedurende het verzet zijn omgekomen.

Opmerking:

1. Bemoedig de ondervraagden details te geven en waarderingen van vrienden die deze tijd niet overleefd hebben.
2. Iedere foto, persoonsbewijs, brief, manuscript, publikatie van de organisatie en andere bescheiden uit de oorlogstijd, hebben een grote documentaire waarde. Vraag om dit materiaal desnoods om het te kopiëren en terug te geven.

Giet Salomé

Voor personalia zie lijst.

Giet was tijdens het begin van de oorlog werkzaam bij Rijkswaterstaat een woonde toentertijd in Hardinveld. In het zelfde huis woonde een collega van hem: een jood, met wie hij vele gesprekken voerde en door wie hij in contact kwam met een groep joden in Soerabaja. Hij begon met het illegale werk in Amsterdam 1943, toen de eerste oproepen overdekte werden. In Amsterdam zocht hij contact met communistische groep, waar hij prachtte onderduiktaken te krijgen. In Dede had hij een vast adres, waar hij steeds mensen heen kon brengen. Hij startte met twaalf mensen, die hij naar Dede haalde.

Bij een poging een jonge dame uit B'daam te transporteren werd hij / zeer waarschijnlijk door verras / gearresteerd en na het verhoren in de Interpastaat naar de Gevangenis op de Amstelvenne loef gebracht, waar hij ruim 6 weken zat. Na zijn vrijlating keerde hij naar Hardinveld terug, waar hij van Waterstaat een officieel bericht kreeg, dat hij niet meer van het werk mocht verruimen.

had er twee onderduikers in Hardinveld gepakt waren en men er op wachtte ook

hem te kunnen arresteren, ging hij naar Bostel, waar hij zich drie maanden schuil hield. Daarna loof hij weer aan 't werk een krees in Schaerberg (L) contact met Simon od Heyden en met

Hierna ook met de pastoor van Ziebbensvort en met „Juffrouw Eugénie“ met Severinus. Door bemiddeling van Cor v. Bakker een bewaardiel in contact met onze paap en werd hem de opdracht verstrekt adressen in Zeeland en Limburg te verruopen. Hij reed de bedruif, bracht meenen weg, verruopde 7.6's een. Ook in Fresland (Houze) en in Vollenhove wist hij adressen te bemachtigen.

Bij een poging Lettie Ruckelshain uit de gevangenis vrij te kopen werd hij gearresteerd en na zijn verblijf in de gevangenis naar Vught overgebracht. Daarna op transport naar Dachau, waar hij tot de berijding is gebleven.

Via Drenthe is hij met een transport krijgsgevangenen naar Nederland teruggekeerd.

De Groep-Westerweel

11.

GIEL SALOMÉ

VRAGENLIJST

Naam, gezinsnaam en schuilnaam in het verzet
Machiel Jan Salomé (Werner)

Adres
Willem van Kleeflaan 1, Arnhem

Geboortedatum en plaats
28 december 1912 te Kortgene

Nationaliteit
Nederlander

Schoolopleiding
U.I.C., technische opleiding

Behoorde U tot een jeugdbeweging (naam en karakter ervan)
Neen

Beroep bij het begin van de oorlog en huidig beroep.
Technisch ambtenaar bij waterstaat

Burgerlijke staat in 1940
ongetrouwd

Woonplaats gedurende de invasie
Hardinxveld

Dienst in het Hollandse leger
Neen

Zijn U reacties van Hollanders tijdens de Meidagen 1940 ten opzichte van Joden bekend?
Neen

Hebt U geprobeerd naar een neutraal land te ontvluchten in het eerste oorlogsjaar?
Neen

Hebben de gebeurtenissen van die dagen invloed gehad op Uw houding t.a.v. de Joden?
ten gunste van de joden.

Bent U persoonlijk betrokken geweest bij de Februaristaking?
Neen

Kunt U zeggen wat toentertijd Uw opinie over de Joodse Raad en zijn eerste activiteit was?
In de aanvang van goede wil, maar na korte tijd eigen lijfsbehoud.

Heeft U persoonlijke herinneringen verbonden aan de eerste arrestaties voor Mauthausen?
Neen

Heeft U Uw woonplaats na 1940 verlaten? Waarom, wanneer en waarheen?
15 maart 1943 verlaten, werd gezocht door B.D. Rotterdam

In deze tijd werden vele Joden naar de concentratiekampen Amersfoort en Buchenwald gestuurd. Kent U gevallen in Uw omgeving?
Neen

(SAMENVATTING VAN NADERE MEDEDELINGEN)

Giel Salomé

Giel was tijdens het begin van de oorlog werkzaam bij Rijkswaterstaat en woonde toentertijd in Hardinxveld. In hetzelfde huis woonde een collega van hem: een jood met wie hij vele gesprekken voerde en

- 2 -

door wie hij in contact kwam met een groep joden in Gorcum. Hij begon met het illegale werk in augustus 1942, toen de eerste oproepen werden gestuurd. In Amsterdam zocht hij contact met communistische groep, waar hij trachtte onderduikadressen te krijgen. In Ede had hij een vast adres, waar hij steeds mensen heen kon brengen. Hij startte met twaalf mensen, die hij naar Ede bracht.

Bij een poging een joodse dame uit Amsterdam te transporteren werd hij (zeer waarschijnlijk door verraad!) gearresteerd en na het verhoor in de Euterpestraat naar de gevangenis op de Amstelveenseweg gebracht, waar hij ruim zes weken zat. Na zijn vrijlating keerde hij naar Hardinxveld terug, waar hij van Waterstaat een officieel bericht kreeg, dat hij niet meer van het werk mocht verzuimen.

Nadat er twee onderduikers in Hardinxveld gepakt waren en men er op wachtte ook hem te kunnen arresteren, ging hij naar Bortel, waar hij zich drie maanden schuil hield. Daarna toog hij weer aan het werk en kreeg in Schaesberg (L) contact met Simon v.d. Heyden en met F. Ooms.

Hierna ook met de pastoor van Grubbenvorst en met "juffrouw Eugénie" uit Sevenum. Door bemiddeling van Cor v. Bakergear kwam - w Giel in contact met onze groep en werd hem de opdracht verstrekt adressen in Brabant en Limburg te verzorgen. Hij reisde gedurig, bracht mensen weg, verzorgde P.B.'s enz. Ook in Friesland (Joure) en in Vollenhove wist hij adressen te bemachtigen.

Bij een poging Lettie Rudelsheim uit de gevangenis vrij te kopen werd hij gearresteerd, na zijn verblijf in de gevangenis naar Vught overgebracht. Daarna op transport naar Dachau, waar hij tot de bevrijding is gebleven.

Via Zevenaar is hij met een transport krijgsgevangenen naar Nederland teruggekeerd.

Handwritten notes:
 1942/11/18 - v
 1942/11/18 - v

Giel Salome

Ich lernte Giel Salome kennen, als ich ihn im K.Z. in Vught traf. Wohl hatte ich schon früher von seiner illegalen Arbeit für die Westerweelgruppe gehört, doch nie direkten Kontakt mit ihm gehabt. Giel verschaffte vor allem im Süden Hollands, wo er wahrscheinlich zuhause war, Untertauchplätze für die Gruppe. Er wurde verhaftet, als er mit Willie Westerweel zusammen versuchte, eine unserer Chaweroth (Letty-Avivah ben Cheled -Rudelsheim) aus dem Gefängnis zu befreien. Sie gerieten in die Hände eines Spitzels und wurden verhaftet. Giel wurde von Vught nach Dachau transportiert, wo er bis Kriegsende interniert war.

Amsterdam 14.04.48

Lieve Adeline!

Wat was 't fijn je na zoveel jaar weer terug te zien, dat heb ik niet alleen gevonden alle anderen vonden 't ook!

Doordat we zo half overloep met Kitty, zoon de Dede Blankinpoort gingen, heb ik je niet gedag kunnen zeggen. Maar ik hoop dat je nu, als je wilt, het laat vallen op ons 6 weeklijks bijeenkomsten komt.

Ik had je beloofd een paar boeken op te schrijven die je wel moet hebben vind ik.

- 1^e van Tinka Wibaut (waar je ook in voorkomt), "Zo ben je daar" uitgeverij Pleegma. Amsterdam. 1933
- 2^e van Dinya Breur "Een verborgen herinnering" Edekeningen van Aat Breur uit haar briefwissel uitgeverij De Boel Amsterdam.
- 3^e Het jaer d. v. d. k. a. "Joods Verraat" Stadsdrukkerij van Amsterdam 1931 (Evelyn Samuels wordt er in genoemd en ook de Westerveldgroep en verschillende anderen).
- 4^e Van Annelie Hemrika "klein Monument" uitgeverij Octavo, Bergen N.H. 1935 (gedichtje)
- 5^e Miss Borchhuijs e.a. "Vrouw en Verraat toen en nu" Feministiek uitgeverij Sara 1935 (Kitty staat er in en Tinka met een verhaal over Antje en anderen met een brief)

Deze boeken vind ik echt de moeite waard om ze te bezitten.

Ook zou ik je nog adressen opgeven, van wie precies weet

ik niet meer, nog wel van The Stobris - Heister -
 Gortelsweg 7 8076 PR Nierhouster, tel 05771 - 508
 Sœur van Stobris, hegen 'eind van deze maand is zij
 op Wermland 500 7415 7L Deventer tel. 05700 - 25037.
 Als Sœur zijn dochter van de boerderij komt, ze hegen 'eind
 van de zomer is zij daar, Gibsonstr. 23 7411 RP Deventer
 tel. 05700 - 15889.

Van Betty, Gisela en Trietje weet je de adressen natuurlijk,
 welke je nog meer wilt hebben weet ik niet, zal je een paar namen
 noemen, Louis v.d. Hondel, Gusta Elvild - Luyken, Stefanie
 Pratoms. Gros, Riet Goedhart - v. Oelbeek, Aen'je Halchor,
 Clarie Jongkind - Smeele, Tonnie Klomp - v. Dijk, Hana de
 vrie Wyncken - Remaire, Ilka Kanta - Boisserevan, tel Poort
 Har Scholking, Jopie v. Oelken. v. O. Celine, Wil v. Oosterwal -
 (heb je natuurlijk.)

Dan heb ik je verteld dat ik bij Dr. Ineke Prins in behandeling ben
 als je 't leuk vind kun je haar bellen (zij vind je n.l. heel aardig)
 Dr. I.M.K. Prins, Badhuyslaan 58 1171 DD Badhoevedorp
 tel 02968 - 5986

Wat een waslijst is 't geworden, als je iets wilt weten bel
 mij dan even op.

De betrouwde Stugelijst uit Zweden, waarin ik een poosje gelisten
 je gebroekte datum brand adviseer ik je nu ook mee.

veel lief, hoop je gauw weer te zien!
 Werd je nog dat je na de oorlog bij Hilde en mij geweest bent,
 je wordt toen in Michael Datzelstraat, ulofst?
 Hilde is in Ditz. 29 gisteren in ik met haar
 nog schijf.

PROVINCIAAL BESTUUR
van
ZUID-HOLLAND.

B. No. 5494/33 (4. Afd.)

Res. No. 98/1.

DE COMMISSARIS DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

tor waarneming van de taak van Gedeputeerde Staten
dier provincie,

Gelet op het rapport van den Hoofdingenieur van
den Provincialen Waterstaat dd. 20 Maart
1942, No: 3526 ;

B E S L U I T :

Den duur der tijdelijke aanstelling van den
Wachtmeester K. van der bij den
Provincialen Waterstaat *M. J. Salome*
te verlengen tot 15 October 1942,
onder handhaving van het sinds 1 Januari 1942 door
hem genoten vaste loon.

Coll.: *[Signature]*

's-Gravenhage, 7 Juli 1942.

De Commissaris voornoemd,

De Griffier, *[Signature]*

,Lo.C.

,Lo.Gr.

[Signature]
Cy.

PROVINCIALE WATERSTAAT
IN ZUID-HOLLAND.

's-GRAVENHAGE, 18 Augustus 1942.

No. 9610.

ONDERWERP:

Tijdelijk Personeel.

Bijlagen terug
nieuwe 1.

In vervolg op mijn schrijven van 13 April 1942, no. 4317 doe ik U hierbij toekomen een exemplaar van het besluit van den Commissaris der Provincie Zuid-Holland, ter waarneming van de taak van Gedeputeerde Staten der provincie, d.d. 7 Juli 1942, no. 98, tot verlenging van den duur Uwer tijdelijke aanstelling.

coll.:

DE HOOFDINGENIEUR,

AAN den Heer Opzichter 2e kl.
in tijdelijken dienst
M.J. Salomé
GIESSENDAM.

P. G. Giesendam

**PROVINCIAAL BESTUUR
VAN ZUID-HOLLAND.**

B No. 7842/33 (4 - Afd.)

res.no. 162/1

NOTA. Wordt verzocht, bij het antwoord, datum, letter, nummer en afdeling deze missive nauwkeurig aan te halen.

De Commissaris der Provincie Zuid-Holland, ter waarneming van de taak van Gedeputeerde Staten dier provincie,

Gelet op het rapport van den Hoofdingenieur van den Provinciale Waterstaat dd. 21 September 1942, no. 11021 ;

B E S L U I T :

Den duur der tijdelijke aanstelling van den opzichter tweede klasse bij den Provincialen Waterstaat

M. J. Salomé

te verlengen tot 1 Januari 1943, onder handhaving van het thans door hem genoten loon.

Coll. *W. van*

's-Gravenhage, 29 September 1942.
7 October

De Commissaris voornoemd,

J. Bo, lo-C.

De Griffier,

[Handwritten signature]

Aan

PROVINCIALE WATERSTAAT
IN ZUID-HOLLAND

's-GRAVENHAGE, 7 Januari 1943.

No. 195.

Bericht op

ONDERWERP:
Verlenging dienstverband.

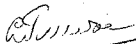
Bijlagen (terug
(nieuwe

De Commissaris der Provincie Zuid-Holland, ter waarneming van de taak van Gedeputeerde Staten dier provincie, heeft bij besluit van 22 December 1942, Res.no.100, besloten den diir Uwer tijdelijke aanstelling te verlengen tot 1 April 1943.

Een exemplaar van het verlengingsbesluit zal U nog nader worden toegezonden.

coll:

DE HOOFDINGENIEUR,

AAN
den Heer Opzichter 2e kl.i.t.d.
M.J. Salomé
te GIESSENDAM.

PROVINCIAAL BESTUUR
VAN ZUID-HOLLAND

B. N°. 89/33 (4e Afd.)

Res. No. 120/2.

DE COMMISSARIS DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,
ter waarneming van de taak van Gedeputeerde Staten dier provincie,
Gelet op de rapporten van den Hoofdingenieur van den Provin-
cialen Waterstaat d.d. 16 November 1942, no. 13350, 14 December 1942,
no. 14561, 16 December 1942, no. 14613, 28 December 1942, no. 14999
en 5 Januari 1943, no. 99;

B E S L U I T :

- I. enz.
- II. Den duur der tijdelijke aanstelling van den opzichter tweede klasse
bij den Provincialen Waterstaat

M. J. Salomé

te verlengen tot 1 April 1943.

- III. enz.
- VI. Het vaste loon en den pensioensgrondslag van de in achterstaan-
den staat genoemde ambtenaren bij den Provincialen Waterstaat,
te rekenen van 1 Januari 1943 af, vast te stellen, zocals in
dien staat is aangegeven.

Coll.:

's-Gravenhage, 2 Februari 1943.

De Commissaris voornoemd,

De Griffier,

J. B.
Lo.C.

[Handwritten Signature]
T.

-Staat-

Staat, behoorende bij het besluit van den Commissaris der provincie Zuid-Holland d.d. 2 Februari 1943, res. no. 120/2.

Naam	Rang	Vast loon per jaar	Pensioens- grond- slag	Opmerkingen
M. J. Salomé enz.	opzichter twee- de klasse (tjld.)	f 2250,-	f -	-

Coll.:

Behoort bij het besluit van den Commissaris der provincie Zuid-Holland d.d. 2 Februari 1943, res. no. 120/2.

Mij bekend,
De Griffier,

De waarnemend Commissaris der Provincie
Der stellvertretende, Kommissar der Provinz

Zuid-Holland verklaart, dat
Südholland erklärt, dass

naam: *M. J. Salomé*
Name:

Functie: *Opriester 2e kl.*
Beruf:

van den Provincialen Waterstaat
der Provinzialen Wasserbauverwaltung

wonende te: *Soeder. Kardinxveld. Parallelweg 55.*
wohnhaft in:

houder van persoonsbewijs No: *H 16 - 005399*
Personalausweis No:

voor de goede functioneering van den Provincialen
für die richtige Funktionierung des Provinzialdien-

Dienst niet gemist kan worden en verzoekt drin-
stes nicht entbehrt werden kann und ersucht drin-

gend dezen ambtenaar in het belang van dezen dienst
gend diesen Beamten im Interesse dieses Dienstes

geenerlei beperking op te leggen in zijn vrijheid
keinerlei Beschränkung in seiner Bewegungsfreiheit

van beweging.
anzuerlegen.

's-Gravenhage, 11 Februari 1943.

's-Gravenhage, den 11. Februar 1943.

De Commissaris voornoemd,
Der Kommissar

J. B. B.

l.o.c.
i.v.

PROVINCIALE WATERSTAAT
IN ZUID-HOLLAND

m. D. Smit

²⁶
's-Gravenhage, Februari 1943.

No. 2362

ONDERWERP:
Personeel.

Bijlagen { terug
 { nieuwe

Ik deel U hierbij mede,
dat de Commissaris der Provincie Zuid-Hol-
land ter waarneming van de taak van Gede-
puteerde Staten dier Provincie, bij be-
sluit van 2 Februari 1943, Res. no. 120
den duur Uwer tijdelijke aanstelling heeft
verlengd tot 1 April 1943.

Uw vaste loon werd hierbij vastgesteld
op een bedrag van / 2250.-- per jaar.

Een gezegeld uittreksel van het be-
treffende besluit gaat hierbij.

Ik verzoek U het door U verschuldig-
de zegelgeld ad / 1.-- vóór 15 Maart a.s.
aan mij te voldoen.

Coll:
24

DE HOOFDINGENIEUR,

AAN den Heer Opzichter
2e kl. i. t. d.,
M. J. Salome
te
GIESSENDAM.

W. Ruwe

Stellungnahme der betreuenden Dienststelle — Oordeel van het toeziend orgaan

<u>Zum Antrag</u> <u>Inzake het verzoek</u>	<u>Zur 1. Verlängerung</u> <u>Inzake 1e verlenging</u>	<u>Zur 2. Verlängerung</u> <u>Inzake 2e verlenging</u>	<u>Zur 3. Verlängerung</u> <u>Inzake 3e verlenging</u>	<u>Zur 4. Verlängerung</u> <u>Inzake 4e verlenging</u>
1. <u>Abzulehnen</u> <u>Af te wijzen</u>	1. <u>Abzulehnen</u> <u>Af te wijzen</u>	1. <u>Abzulehnen</u> <u>Af te wijzen</u>	1. <u>Abzulehnen</u> <u>Af te wijzen</u>	1. <u>Abzulehnen</u> <u>Af te wijzen</u>
2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> <u>Vrij te stellen tot nader order</u>	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> <u>Vrij te stellen tot nader order</u>	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> <u>Vrij te stellen tot nader order</u>	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> <u>Vrij te stellen tot nader order</u>	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> <u>Vrij te stellen tot nader order</u>
3. <u>Freizustellen bis</u> <u>Vrij te stellen tot</u>	3. <u>Freizustellen bis</u> <u>Vrij te stellen tot</u>	3. <u>Freizustellen bis</u> <u>Vrij te stellen tot</u>	3. <u>Freizustellen bis</u> <u>Vrij te stellen tot</u>	3. <u>Freizustellen bis</u> <u>Vrij te stellen tot</u>

Entscheid des Arbeitsamtes — Beslissing van het G. A. B.

1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>
2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>
3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>
..... den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater

Ghetto Fighters' House

Z 2		I	II	III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VON VAN		Für den Betrieb zust. Arbeitsamt (voor het Bedrijf bevoegd G.A.B.)														
Betreuende Dienststelle -- (Toezend orgaan)																
FOR VOOR																
Betrieb (Bedrijf) -- Behörde (Instantie)																
ALS		8														
ALS		Ba														
		Nr. der Kennkarte Nr. van persoonsbewijs														
		9														
		Früher ausgeübte Tätigkeit Voorn. verrichte werkzaamheden														
1	Familiennaam Geslachtsnaam	Begründung des Antrags Motivering van het verzoek														
2	Vorname Voornaam															
3	Geb. Datum Geboren op															
4	Geb.-Ort Gemeente Provinz Provincie															
5	Wohnort Woonplaats Provinz Provincie Strasse - Nr. Straat - No.															
6	Familienstand Huwelijksche staat u. Zahl d. Kinder en aantal kinderen															
7	Alter der Kinder Leeftijd/dikinderen	Datum Datum														
		Unterschrift Handtekening														

Ghetto Fighters' House

Z 3		I	II	III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VON VAN		Betreuende Dienststelle -- (Toezienend orgaan)														
FÜR VOOR		Betrieb (Bedrijf) -- Behörde (instantie)														
ALS ALS																
1		Familienname Geslachtsnaam														
2		Vorname Voornaam														
3		Geb. Datum Geboren op														
4		Geb.-Ort Gemeente Provinz Provincie														
5		Wohnort Woonplaats Provinz Provincia Strasse - Nr Straat - No.														
6		Familienstand Huwelijksche staat u. Zahl d. Kinder en aantal kinderen														
7		Alter der Kinder Leeftijdvdkinderen														
		Für den Betrieb zust. Arbeitsamt (voor het Bedrijf bevoegd G.A.B.)														
		8														
		8a Nr. der Kennkarte Nr. van persoonsbewijs														
		9 Früher ausgeübte Tätigkeit Voorh. verrichte werkzaamheden														
		Begründung des Antrags Motiveering van het verzoek														
		Datum Datum														
		Unterschrift Handteekening														

Entscheid des Arbeitsamtes — Beslissing van het G. A. B.

Zum Antrag inzake het verzoek	Zur 1. Verlängerung inzake 1e verlenging	Zur 2. Verlängerung inzake 2e verlenging	Zur 3. Verlängerung inzake 3e verlenging	Zur 4. Verlängerung inzake 4e verlenging
1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>
2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>
3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>
den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater
1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>
2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>
3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>
den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater
1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>	1. <u>Abgelehnt</u> <u>Afgewezen</u>
2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> <u>Vrijgesteld tot nader order</u>
3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	3. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>	2. <u>Freigestellt bis</u> <u>Vrijgesteld tot</u>
den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater	den der Deutsche Fachberater

L I J S T

van alle in de onderneming (het filiaal) werkzame mannelijke personen, eigenaar, directeur en in de onderneming werkzame familieleden daaronder begrepen

No.	X of X.X (zie vraag 7 ommezijde)	Naam en voornamen	Geboortedatum	In dienst getreden	Huidige functie in de onderneming

(Indien onvoldoende ruimte de opgave op een afzonderlijke bijlage voortzetten)

NEDERLANDSCHE ARBEIDSDIENST

COMMANDANT
STAF AFD. VII Nr.

's-HERTOGENBOSCH.

LUYBENSTRAAT 40-42
TELEFOON 4947

ONDERWERP:
UITSTEL VAN OPKOMST.

TYP.:

De Commandant van den NEDERLANDSCHEN ARBEIDSDIENST.

Gelezen het verzoekschrift van

Verleent aan den arbeidsdienstplichtige krachtens art. van het Arbeidsdienst-
plichtbesluit

geboren te

thans wonende

uitstel van opkomst tot het vervullen van arbeidsdienstplicht tot een nader te bepalen datum
in de maand

Brengt het vorenstaande ter kennis van:

- 1.
- 2.
3. Het Hoofd van het Aanmeldingsbureau
4. Den betrokken Burgemeester.

De Commandant voornoemd,
o.l. Het Hoofd Stafafdeling VII.

Stellungnahme der betreuenden Dienststelle — Oordeel van het toezien orgaan

Zum Antrag Inzake het verzoek	Zur 1. Verlängerung Inzake 1e verlenging	Zur 2. Verlängerung Inzake 2e verlenging	Zur 3. Verlängerung Inzake 3e verlenging	Zur 4. Verlängerung Inzake 4e verlenging
1. <u>Abzulehnen</u> Af te wijzen	1. <u>Abzulehnen</u> Af te wijzen	1. <u>Abzulehnen</u> Af te wijzen	1. <u>Abzulehnen</u> Af te wijzen	1. <u>Abzulehnen</u> Af te wijzen
2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> Vrij te stellen tot nader order	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> Vrij te stellen tot nader order	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> Vrij te stellen tot nader order	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> Vrij te stellen tot nader order	2. <u>Freizustellen b.a.w.</u> Vrij te stellen tot nader order
3. <u>Freizustellen bis</u> Vrij te stellen tot	3. <u>Freizustellen bis</u> Vrij te stellen tot	3. <u>Freizustellen bis</u> Vrij te stellen tot	3. <u>Freizustellen bis</u> Vrij te stellen tot	3. <u>Freizustellen bis</u> Vrij te stellen tot

Entscheid des Arbeitsamtes — Beslissing van het G. A. B.

1. <u>Abgelehnt</u> Afgewezen	1. <u>Abgelehnt</u> Afgewezen	1. <u>Abgelehnt</u> Afgewezen	1. <u>Abgelehnt</u> Afgewezen	1. <u>Abgelehnt</u> Afgewezen
2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> Vrijgesteld tot nader order	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> Vrijgesteld tot nader order	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> Vrijgesteld tot nader order	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> Vrijgesteld tot nader order	2. <u>Freigestellt b.a.w.</u> Vrijgesteld tot nader order
3. <u>Freigestellt bis</u> Vrijgesteld tot	3. <u>Freigestellt bis</u> Vrijgesteld tot	3. <u>Freigestellt bis</u> Vrijgesteld tot	3. <u>Freigestellt bis</u> Vrijgesteld tot	3. <u>Freigestellt bis</u> Vrijgesteld tot
..... den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater den der Deutsche Fachberater

Ghetto Fighters' House

Z 1	I	II	III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VON VAN	Für den Betrieb zust. Arbeitsamt (voor het Bedrijf bevoegd G.A.B.)														
Betreuende Dienststelle — (Toezien orgaan)															
FÜR VOOR	Betrieb (Bedrijf) — Behörde (Instantie)														
ALS ALS	8														
8a															
Nr. der Kennkarte Nr van persoonsbewijs															
9															
Früher ausgeübte Tätigkeit Voorn. verrichte werkzaamheden															
1	Familiennaam Geslachtsnaam	Begründung des Antrags Motivering van het verzoek													
2	Vorname Voornaam														
3	Geb. Datum Geboren op														
4	Geb.-Ort Gemeente Provinz Provincie														
5	Wohnort Woonplaats Provinz Provincie Strasse - Nr Straat - No.														
6	Familienstand Huwelijksche staat u. Zahl d. Kinder en aantal kinderen														
7	Alter der Kinder Leeftijd kinderen	Datum Datum													
Unterschrift Handteekening															

To be filled in by Consulate

AMERICAN CONSULATE, ROTTERDAM, NETHERLANDS

NOTICE OF REGISTRATION

Names: FINKELSTEIN Adeline B.P., born February 11, 1920 at Berlin, Germany

Date of registration: May 15, 1941

Numbers: 13096

Quota: German

• Category: Non-Preference

Skatås - Göteborg - Zveden, April - Mei 1945

STUGA LIJST

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
1	Anderson, M.	26-10-93	onderwijzeres
1	Brandt - Putz, C.F.L.	28-10-01	toneelspeelster
1	Drobbe - Doraman, H.	19-05-12	kantoorbediende
1	Dinkla, G.G.	05-08-94	verpleegster
1	van den Donk, A.	18-10-13	huisvrouw
1	Elgerama, K.	01-09-04	inspectrice N.C.V.
1	Keizer - Groen, M.	11-11-09	huisvrouw
1	Kiveron - Feist, C.	06-09-11	naaister
1	Köster, J.	21-06-15	secretaresse
1	Kraal - Ippers, A.	06-06-16	huisvrouw
1	Lienburg - van Egteren, E.	16-08-98	huisvrouw
1	le Noble - Jongerden	08-05-08	huisvrouw
1	Schaeffer, D.	22-09-22	verpleegster
1	Tol, S.	17-09-96	zonder
2	Boshakker, W.H.	26-03-24	studente
2	van Elmeren - Jansen, B.H.	26-07-12	huisvrouw
2	van Esso, A.	03-01-28	scholier
2	Finkelstein, A.	11-02-20	studente
2	Groen, J.E.	11-10-22	kantoorbediende
2	Hijmans, E.	05-08-18	verpleegster
2	van der Kieft, B.	27-01-12	montessori lerares
2	Kuijken, A.E.	25-08-12	boekhandel
2	Kuijken, C.F.	07-12-04	boekhandel
2	Le Mair, A.S.	06-07-15	verpleegster
2	Nossent, E.	24-03-14	kantoorbediende
2	Posthuma - Celie, J.	19-08-14	huisvrouw
2	Schinkel - Prinsen, J.A.	03-01-10	huisvrouw
2	Sluyter, E.H.	18-03-18	verpleegster
2	Schnlein, A.C.	03-10-21	studente
2	Westerweel - Bosdriez, W.D.	18-03-08	onderwijzeres
3	Beuzemaker, A.C.J.	09-05-09	kantoorbediende
3	Beuzemaker - Appel, P.	19-06-15	boekhandel
3	Faber, P.	05-04-15	verpakster

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
3	Gret, S.	24-01-20	secretaresse
3	Haagsma, A.C.	17-05-14	kunstnijverheid
3	Haagsma, P.	17-06-99	kleermaker
3	Hendriks, A.	30-11-13	verpleegster
3	Hendriks, B.	19-02-45	zonder
3	van Iperen, M.	11-03-18	filiaalchef
3	Rosenberg - Büttgen, G.	11-02-91	huisvrouw
3	Sitte, W.K.H.	07-11-06	coupeuse
3	van Stokkum, S.	15-05-11	zonder
3	Veerman, B.L.	11-03-23	boekhouder
4	Andriess, R.	19-04-15	stenotypiste
4	Andriess - Olman, R.	17-07-23	kantoorbediende
4	Arbeid, E.	16-08-15	secretaresse
4	Bierman - Frank, R.	03-11-04	secretaresse
4	Cohen, J.	30-11-19	stenotypiste
4	Cohen, H.	09-08-00	Dr. PHYSICA
4	Coslinaki, S.	12-06-07	correspondente
4	Grunwald, R.	06-02-18	stenotypiste
4	Polak, R.	15-12-16	secretaresse
4	Poona - Wolf, B.	28-02-16	verpleegster
4	de Valencia - Peeper, S.	09-04-00	naaister
4	van Vlijmen - Blomhof, F.	06-08-97	kantoorbediende
4	Wijnbergen, I.	08-07-11	stenotypiste
4	Zeelander, M.	14-08-28	zonder
4	Zeelander - de Vries, M.	18-10-98	stenotypiste
5 en 6 Ziekenstuga's			
7	van Koetslaer - de Benufort, A.M.	06-07-14	secretaresse
7	Cohen de Lara - de Jong, J.	26-10-13	huisvrouw
7	Delfs, H.B.	18-07-09	huisvrouw
7	Dieterman, J.W.	11-04-96	waschvrouw
7	Duvivier - de Beer, T.	02-02-10	huisvrouw
7	Epker, N.	26-05-01	verloskundige
7	Ferretti di Castel Ferretto, C.	10-04-21	huisvrouw
7	Koopman - van Halmaell, T.	28-10-08	huisvrouw
7	Meylink, E.A.C.	27-01-11	ambtenares
7	Moree - Keyzer, M.C.H.	01-01-88	huisvrouw

<u>Stugs</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
7	Roëll, J.C.C.	05-07-11	secretaresse
7	Samuels, E.	28-05-15	handelsvrouw
7	van Terwisga, M.M.K.	24-08-19	directrice Handelschool
7	Timmermans - Pasteleurs, S.	10-07-03	huisvrouw
7	Valter, N.M.	06-08-05	huisvrouw
7	van Velzen, A.M.A.	30-04-94	politieagente kinderoplichte
8	Eekman, A.	01-11-21	studente
8	Eekman - Joustra, J.	07-01-97	huisvrouw
8	Flissebeaaije - Otsman, A.E.	16-01-96	tolk
8	Gunderman, M.	20-08-02	redactrice
8	Hekster - Gorig, I.	27-10-09	kantoorbediende
8	Hollemaans - Schermer, D.	30-06-08	huisvrouw
8	Hulleman, T.	03-02-95	verpleegster
8	van der Plaats - Spits, J.	14-02-92	huisvrouw
8	van der Pligt - van der Wagt, E.	09-05-00	huisvrouw
8	Roes, A.	09-03-88	huisvrouw
8	Schilderink, W.	19-02-02	verpleegster
8	Steinhage, M.	12-05-15	secretaresse
8	Stoltz, D.A.	15-07-09	zonder
8	Trapman, S.J.A.	23-06-07	ambtenares
8	Voornt - Keuzer, L.M.	04-04-04	huisvrouw
8	Zeevat, H.	19-04-90	huisvrouw
9	Aarts, B.P.	27-07-24	huisvrouw
9	Ackerman, J.	07-09-11	huisvrouw
9	Albrecht, B.	24-11-98	huisvrouw
9	Altberger, S.	22-08-09	huisvrouw
9	Altemuhl, B.	13-11-94	huisvrouw
9	Blom, E.	18-04-06	kantoorbediende
9	Blumenthal - van West, S.	23-05-10	huisvrouw
9	Boer - le Coq, T.	03-01-16	huisvrouw
9	de Haan - Zwagerman, T.	03-04-91	huisvrouw
9	van Haasteren, E.J.M.	22-11-99	huisvrouw
9	van Keulen, C.J.F.	16-11-22	huisvrouw
9	Mik, A.	26-11-22	scholier
9	Mossel, L.S.	24-08-18	nsaister
9	Scheffer - Lissing	23-06-97	huisvrouw
9	Sneevliet - Draager, W.	05-08-94	huisvrouw
9	van Staveren - Vet, A.	30-11-06	huisvrouw

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
10	Battings, P.	15-07-22	onderwijzeres
10	Bauw - Soboll, M.	01-02-10	verpleegster
10	Beekman - Marten	14-05-98	huisvrouw
10	Hekster - Slier, E.	17-03-12	kleermakerster
10	Hoek - Michand, E.	05-02-91	huisvrouw
10	Janssens, H.	15-07-17	directrice modeschool
10	Kok, M.	08-12-09	waschvrouw
10	van Oeyen, H.	06-01-12	huisvrouw
10	Rademaker - Stams, M.	17-09-15	zonder
10	Roosendaal, N.	18-09-23	dienstmeisje
10	Schavrien - Ziff, E.	03-12-13	huisvrouw
10	van der Sluis, J.	09-04-16	huisvrouw
10	Stobbe - van Raad, W.	01-05-02	huisvrouw
10	Wessel - Berets, H.	03-02-10	huisvrouw
11	van Beek - van Veendaal, B.	07-09-94	huisvrouw
11	Coenradi - van der Pijll, H.	06-11-03	huisvrouw
11	van Duden - Engelsman, R.	20-09-12	huisvrouw
11	Halekor - Bos, A.	05-12-04	huisvrouw
11	van Kampen - Ruij, A.	28-02-11	huisvrouw
11	Karel, E.	29-10-07	verpleegster
11	Kasulakov, E.	05-03-17	huisvrouw
11	Klaassen, C.C.	17-06-08	huisvrouw
11	Kleerekooper - Drukker, E.	22-11-01	huisvrouw
11	Pigge, C.	28-11-97	modiste
11	Raadgreep - van Hengel, M.	06-07-05	huisvrouw
11	Reichmann - Lauterjung, M.	04-06-97	kokkin
11	Rijzman - van der Horst, C.	31-10-06	huisvrouw
11	van Setten - Schrijver, A.	12-07-00	huisvrouw
11	Sodderland, D.	10-10-09	stenotypiste
11	Veltman, J.	24-02-01	boekhoudster
12	Appelboom - Dey, A.	11-03-14	filiaalchef
12	Dickens, J.	24-03-21	studente
12	Ehrlich, I.	20-10-21	verpleegster
12	van Eshden, H.	06-07-09	ambtenares
12	Felberbaum - Balasz, M.	31-01-16	huisvrouw
12	Hartgerink, M.E.	15-01-24	studente
12	Hilterman, S.	17-01-19	studente

<u>Stree</u>	<u>Naam</u>	<u>Ceboran</u>	<u>Beroep</u>
12	Jacobs, A.	02-12-19	verpleegster
12	Knook - Krijgsmann, E.M.	09-05-21	studente
12	Nayssel, A.	01-11-18	studente
12	Onnen, E.	12-10-19	verkoopster
12	Romkes, J.	09-01-23	zonder
12	van Sleuwen, W.	02-03-22	verpleegster
12	Smaenk, C.	15-11-19	verpleegster
12	Storm, T.H.A.	14-09-24	medisch analyste
12	van der Zee - van Weenen, F.A.	01-12-19	zonder
13	Brenner, E.P.	20-12-10	huisvrouw
13	Godeschalk - Viesser, R.	19-01-17	stenotypiste
13	Groen - van der Vijgh	05-04-03	lerares heilgymnastiek
13	van der Hal - van Adelebergen, S.	10-08-09	stenotypiste
13	Horstman - Hol, N.	18-07-20	huisvrouw
13	Kamp - Schut, H.A.	20-10-01	huisvrouw
13	Knegendorf - Citechmann, E.	29-04-00	huisvrouw
13	van der landen - Slyter, P.F.E.	30-01-00	huisvrouw
13	Mercey - Maliepaard, N.	15-11-10	huisvrouw
13	Muys - van Vuuren, A.	22-03-97	huisvrouw
13	Titt - Siegel, A.	28-06-82	huisvrouw
13	Tollenaar - Bron, A.	05-03-93	huisvrouw
13	Verduin - Vijevano, A.	11-11-00	boekhoudster
13	de Vries - Pillekers, M.	08-02-12	huisvrouw
13	van der Vijgh, H.	03-01-99	secretaresse
13	Willegers - Kriebler, M.	05-01-15	huisvrouw
14	Frank, S.	26-12-22	kantoorbediende
14	van Hasselt, S.	28-05-14	tandarts assistente
14	Kalker, J.	28-07-23	kantoorbediende
14	Kalker, R.	16-04-22	zonder
14	Kleerskoopster - Bekkers, C.	08-10-92	huisvrouw
14	Kleerskoopster - Blooq, L.	17-12-11	verkoopster
14	de Leeuw - Wolf, R.	12-12-19	verpleegster
14	Monnikendam, E.	30-04-18	verpleegster
14	Perl, R.	03-10-23	lederbewerkster
14	Rosenfeld, R.	14-04-23	zwaister
14	Slap - Lewijt, J.	25-06-15	huisvrouw
14	Slap - van Weezel, L.	23-03-05	huisvrouw
14	Tonoman, E.	22-03-18	kinderverzorgster

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
14	de Vries, M.	10-01-23	zonder
14	Worikum, H.	13-07-18	kinderverzorgster
15	van den Broek, A.	12-01-01	lerares handenarbeid
15	Digne, A.	24-08-12	kantoorbediende
15	Frank, H.	02-09-20	diamantbewerkster
15	Groenteman, R.	19-12-25	scholier
15	de Hond - Mak, M.	24-04-13	lederbewerkster
15	Koop - Smit, M.	27-02-11	huisvrouw
15	van Kreveld, A.	22-09-09	danseres
15	Piller, E.	22-04-26	naaister
15	van Praag - Pappie, S.	13-06-16	huisvrouw
15	Rood - Querido, S.	26-11-10	lederbewerkster
15	Rosenberg, S.	20-07-26	scholier
15	Santen - Koopman, E.	27-12-18	huisvrouw
15	Santen - Naas, R.	14-10-19	naaister
15	van Thijn - Vos, C.	13-09-18	huisvrouw
15	Trijtel, S.	22-10-21	kantoorbediende
15	de Vos, S.	31-12-19	diamantbewerkster
15	Silverberg, H.	15-10-20	verpleegster
16	Barand, J.	25-05-25	naaister
16	Bengeltus, J.	21-10-20	naaister
16	van Gemert, T.M.T.	04-12-21	kinderverzorgster
16	Groen - de Paay, R.	17-11-05	huisvrouw
16	Groen - Vleeschdrager, C.	05-01-22	kapster
16	Halberstadt - Polak, S.	08-04-15	naaister
16	Halberstadt, E.	19-05-13	diamantbewerkster
16	Klein, R.	03-02-14	naaister
16	Mendes Monteiro - Friedman, A.	26-12-09	huisvrouw
16	Smalsep - Bartels, F.	13-07-28	kantoorbediende
16	Tak, V.	01-02-21	naaister
16	van Thijn, S.	06-01-26	naaister
16	Verzijlberg, M.A.T.	30-01-22	naaister
16	Vegloop, H.	06-10-26	lederbewerkster
16	Vertheim, M.	11-02-24	naaister
17	Barend, R.	02-10-25	naaister
17	Flesch, M.	24-09-14	verpleegster

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
17	Fleesch, S.	07-08-19	tekenares
17	Gelberman, H.	07-09-16	zonder
17	Granaat, A.	07-07-15	naaister
17	Havas Rinas Nabarro, K.	16-02-08	huisvrouw
17	Kallus - Sachs, H.	15-05-28	huisvrouw
17	Kats - Frenkel, M.	18-02-20	huisvrouw
17	Maas, D.	19-09-20	verkoopster
17	Maltenfort - Solomonica, I.	07-10-03	huisvrouw
17	van der Rhoer - Halmanas A.	20-10-18	lederbewerkster
17	Roog, E.	14-05-19	demonstratrice
17	Schönholz - Wertheim, H.	20-11-14	huisvrouw
17	Schweitzer - Rohlien, R.	14-02-22	huisvrouw
17	Solomon - Wertheim, R.	28-03-08	huisvrouw
17	Solomon, S.	21-03-33	scholier
18	Aulhorn, M.J.	11-05-11	hoedermodiste
18	Bau, M.	05-03-10	naaister
18	Boissevain, T.M.	23-11-17	prive secretaresse
18	Droog, A.	26-01-22	zonder
18	van Helden, N.I.	29-01-22	kantoorbediende
18	Kruiskinga, A.	15-06-19	verkoopster
18	Kuijvenhoven, D.W.	20-06-22	kantoorbediende
18	Molenaar, P.	05-09-18	zonder
18	Reyer, L.M.C.	20-06-13	muzieklerares
18	Stolwijk - van der Meer, J.	25-10-09	huisvrouw
18	Thoenes, E.	02-03-06	onderwijzeres
18	van Til, G.L.J.	22-10-21	zonder
18	Uphaus, M.	08-11-17	ambtenares
18	Velleman, S.	07-06-22	secretaresse
19	Baggen - Brauns, A.	30-10-05	huisvrouw
19	Berkouwer, G.C.E.	15-02-20	zonder
19	Duba - Klinkhamer, M.J.	04-01-12	schoonheidsspecialiste
19	Dubbeldeman, J.	19-01-24	verkoopster
19	Eykhout, W.	24-10-03	verkoopster
19	Fokkens - Koenderink, L.	13-03-08	huishoudster
19	Grohs, S.	01-04-18	toneelspeelster
19	de Groot, A.M.	11-12-24	zonder
19	Karman, A.M.	14-04-35	zonder
19	Karman - Roth, S.	29-02-08	huisvrouw

<u>Stuga</u>	<u>Naam</u>	<u>Geboren</u>	<u>Beroep</u>
19	Lentink - De Boer, E.	22-03-97	lerares handenarbeid
19	van de Montel, L.H.	02-02-26	zonder
19	van der Velden - Leijds, V.	15-06-00	huisvrouw
19	Verzeil - Sijgje, J.	12-07-22	zonder
19	Zeilinger - Voermans, D.B.J.A.	09-09-17	zonder
20	Arato, J.	13-12-14	heiligymnastiek
20	Barend - Brandon, E.	22-06-96	huisvrouw
20	Bomzeijn de Rochemont, J.H.	23-05-91	huisvrouw
20	Cohan - Alter, C.	21-06-13	huisvrouw
20	Dents - Susan, D.	23-09-96	diamantbewerkster
20	Franzmann, R.	03-04-00	diamantbewerkster
20	van der Goes, A.M.	29-12-29	zonder
20	van Hal, E.	25-08-18	buffetjuffrouw
20	Hefter - Leafma, E.N.	03-10-18	kantoorbediende
20	Rosenwasser, E.	01-02-12	naaister
20	Schwarz - Stern, F.	02-04-11	huisvrouw
20	Soesan - Vischschoommakster	25-01-10	huisvrouw
20	Stern, H.	28-10-10	naaister
20	Strauss - Stern, A.	05-06-16	naaister
20	van Tass, C.	26-02-22	zonder
20	Weening - Noorbergen, M.	24-03-01	huisvrouw
20	Wesermann - Oppenheimer, F.	08-02-06	montessori leidster

NAMEN LIJST MET NIEUWEN

Annie Dubbeldeman	van	19	naar	1
Jon Versteegh	van	ziekenhuis	naar	3
Van Engel - Reens	van	V&Xjo	naar	4
Liesje Bloem	van	ziekenhuis	naar	9
Mevr. Veerman	van	ziekenhuis	naar	10
Vriend	van	-----	naar	10
Kopenhagen	van	-----	naar	10
Turfreijer	van	-----	naar	10
Ted Quertano	van	ziekenhuis	naar	12
Suusje Kraai	van	V&Xjo	naar	16
Paula Schulz	van	V&Xjo	naar	18
Dini Maas	van	-----	naar	20
Polak	van	-----	naar	20

Bylage 4

Arnhem, 31.7.84

Geacht anti-fassisme-komitee;

Hierbij wil ik graag wat informatie aanvragen
en/of folders over de activiteiten in Arnhem.
Ik ben wel lid van A.F. Druk en de Anne
Frank Stichting's knipselkranten enz maar
dat is landelijk.

Zouden jullie wat voor mij hebben?
Bij voorbaat dank.

Met anti-fass. groeten.

J. M. Roordink

Drentesingel 59
6035 HA Arnhem.
- 2328 96

Bylage 2

16 APR. 1985

Erik,
hierbij de
beloofde Wolds-
dingel!

Met heimereid.
Schapperlike Groet!

AS
7. Gordijn

Bylage 3

Rene Kreunen
plataanstraat 20
6823 JK ARNHEM

Arnhem, 29 december 1985

Geachte heer Berkelder,

Naar aanleiding van de publikaties omtrent NEERLANDS HERSTEL in de lokale dagbladen, zou ik u hierbij willen vragen hoe ik aan het door u opgestelde rapport over de neo-nazi club NH kan komen. Ik ben hierin zeer geïnteresseerd.

Bijgesloten heb ik hierbij twee exemplaren van folders van deze racistische organisatie die ik onlangs in mijn brievenbus vond.

In afwachting,

R. Kreunen

R. KREUNEN

POSTCODE
Gewoon even doen.

P.S.P.
t.a.v. Dhr. Berkelder
Postbus 952
6800 AZ Arnhem

Pacifistisch Socialistische Partij

Van: Gemeenteraadsfractie Arnhem

Datum: 23-4-86

Nummer: 86-101 jb

Aan: De officier van Justitie
T.s.v. De heer J.M.J. Denie

P.S.P. FRACTIE ARNHEM
BROERENSTR.53 2e etage
KAMER 35 ARNHEM
TEL. 085-571501

Postbus 9032, Arnhem

Gachte Heer Denie,

Op vrijdag 18 april j.l. werd op de fractiekamer van de PSP in het gemeentehuis onderstaande sticker afgegeven door een persoon die had gekonstateerd dat deze sticker in de "Berekuil" was aangebracht door een man. De sticker werd door de ons bezoekende persoon onmiddellijk verwijderd en vervolgens aan ons afgegeven met het dringende verzoek stappen te ondernemen.

**BEVRIJDT
EUROPA
van de
JODEN !!!**

MSDAP-AD Box 6414,
Lincoln, NE 68506 USA

Naar onze mening is hier sprake van overtreding van het Wetboek van Strafrecht, i.c. de artikelen 137 c t/m e. Wij verzoeken u dan ook onderzoek te doen instellen en tot strafrechtelijke vervolging over te gaan tegen een vooralsnog ons onbekend persoon.

We merken nog het volgende op:

Het is niet voor het eerst dat deze stickers zijn verspreid. Eerder dit jaar zijn ze, ook door ondergetekende, aangetroffen op de Sonsbeeksingel in Arnhem. Van een ambtenaar van de gemeentesekretarie vernamen wij dat hij ze, ook eerder dit jaar, had aangetroffen in de Stationshal NS.

De persoon die ons de hierboven opgeplakte sticker bracht durft niet zelfstandig aangifte te doen uit angst voor represailles. Wellicht is het mogelijk in een

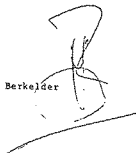
-2-

later stadium hem met u in contact te brengen. Vooralnog beperken we ons tot het doorgeven aan u van het signalement dat hij ons gaf m.b.t. de man die de sticker aanbracht.

Het gaat om een man van middelbare leeftijd, vermoedelijk omstreeks 50 jaar. Hij droeg een grijze gleufhoed van klassiek model, en een beige trenchcoat of regenjas. Zijn postuur was normaal, althans niet dik. Hij was vergezeld van een hond, vermoedelijk een zwarte GroenDaler herdershond. Hij liep vanuit de Berekuil richting Rietgrachtstraat.

Tot nadere inlichtingen bereid, en met hoogachting,

Jan Berkeijder

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jan Berkeijder', written over a horizontal line. The signature is stylized and somewhat illegible due to the cursive nature of the handwriting.

Pacifistisch Socialistische Partij

Van: Gemeenteraadsfractie Arnhem

Nummer: 86-103 jb

Aan: De Officier van Justitie

T.n.v. De heer J.M.J. Denie

Postbus 9032, Arnhem

Arnhem, 24-4-86

Geachte Heer Denie,

Deze brief is een vervolg op een aantal eerder aan u verzonden brieven, en wel de volgende:

- 1e) Een brief van het Advokatenkollektief Sloetstraat, getekend door mr. K. Peper, waarin hij vervolging vraagt van J.M. Roordink, in verband met mogelijke overtreding van art. 137 c t/m e WvS. Die brief is gedateerd op 18-2-86.
- 2e) Een brief van de PSP-fractie dd 23-4-86, ondertekend door J. Berkelder, waarin aangifte wordt gedaan van het verspreiden van antisemitische stickers.
- 3e) Een aangifte gedaan door H. Koerntjes, i.v.m. een dreigbrief die geschreven zou zijn door de "Nieuwe Nationaal-socialisten, aan het Antifascisme Komitee Arnhem. Deze aangifte is vermoedelijk heden 24-4-86 gedaan.

De dreigbrief, gericht aan het Antifascisme Komitee Arnhem, waarvan een kopie als bijlage 1 hierbij gaat, geeft ons aanleiding u van nadere informatie te voorzien die mogelijk dienstig kan zijn bij uw voornemen tot onderzoek en vervolging.

In de eerste plaats valt het ons op dat de dreigbrief is voorzien van een stempelafdruk "Geheime Staatspolizei". Een dergelijke stempelafdruk is ook te vinden op een persoonlijk briefje dat John Mark Roordink, de sekretaris van Neerlands Herstel, onder zijn pseudoniem Ton Gerdink, schreef aan Erik de Jong, de voormalige huisknecht van mevrouw Rost van Tonningen uit Velp. Een kopie van dat briefje vindt u hierbij als bijlage 2. Dit stempel vormt een mogelijke aanwijzing voor betrokkenheid van J.M. Roordink bij de "Nieuwe Nationaal-

socialisten".

In de tweede plaats viel het ons op dat rechtsonder aan de brief een hakenkruis voorkomt dat qua grootte exakt overeenkomt met dat van de NSDAP-AO-stickers die o.m. de tekst dragen "Bevrijdt Europa van de joden". Een exemplaar daarvan hebt u in uw bezit middels de onder 1) en 2) genoemde brieven. We vermoeden dat het hakenkruis uit een dergelijke sticker is geknipt. In de brief van 18-2 j.l. heeft de heer Peper een gedokumenteerd vermoeden uitgesproken dat J.M. Roordink de verspreider is van deze NSDAP-sticker.

In de derde plaats valt ons het lettertype van de brief op. Natuurlijk is het een gangbaar lettertype, maar het is in elk geval in gebruik bij J.M.Roordink. Als bijlage 3 vindt u een brief die op 29-12-85 is ontvangen door de PSP, ondertekend door R. Kreunen. Deze brief zat in een envelop, op bijlage 3 ook afgedrukt. Het handschrift daarop komt exakt overeen met het handschrift dat u ziet op bijlage 1. Wij maken u met name opmerkzaam op de typisch geschreven letter b in beide handschriften. In bijlage 4 vindt u bovendien een kopie van een brief van J.M. Roordink, geschreven aan het Antifascisme Komitee op 3/-7-84. In elk geval wordt hiermee aangetoond dat de brief ondertekend door Rene Kreunen dd 29-12-85 afkomstig is van J.M.Roordink. En daarmee is een aanwijzing gegeven dat de in hetzelfde schrijfmachinelettertype geschreven dreigbrief aan het AKA, afkomstig kan zijn van Roordink.

We hebben u drie aanwijzingen gegeven die doen vermoeden dat J.M.Roordink mogelijk betrokken is bij de dreigbrief aan het AKA. Geen harde bewijzen, maar naar onze mening wel voldoende grond tot nader onderzoek. En dat voor zover de brief van mr Peper dd 18-2-86 al niet voldoende reden gaf voor een justitieel onderzoek.

Wij verzoeken u dan ook dat onderzoek spoedig in te stellen. Tot nadere inlichtingen zijn we natuurlijk altijd bereid.

Met hoogachting,

J. Berkelder

Verachte "Medelander",

Na aanleiding van de 97 ste verjaardag van Adolf Hitler vinden wij het hoog tijd dat er eens schoon schip wordt gemaakt in Nederland.

Omdat wij menen dat uw organisatie hier niet toe bijdraagt lijkt het ons verstandig dat u uwzelf opheft en zich niet verder met de politiek zou bemoeien. Dat doen wij dan wel voor u, om zo te voorkomen dat jullie Nederland helemaal naar de ondergang helpen. Want sinds de oprichting van uw organisatie walgen wij van uw vunzige optreden.

U heeft tot 20 april de tijd om de opheffing van uw organisatie bekend te maken. De keus is aan u. Een verstandige keus uwerzijds is voor Nederland het beste. Mocht u niet tot opheffing overgaan, dan zijn wij -helaas- genoodzaakt dit te doen, want NEDERLAND MOET LEVEN!

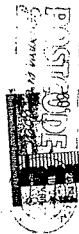
Met nationaal-socialistische groet,

De Nationaal-Socialisten.

(125, waarin opgenomen de aktiegroep 88)

AKA
Postbus 626
6800 AP Arnhem

Bylage 1

Yad Vashem-onderscheiding voor Arnhemmer Salomé

'Ik hield mijn mond stijf dicht'

Door onze verslaggever

ARNHEM - Ongeveer negentig Joodse kinderen hielp hij in de Tweede Wereldoorlog aan een onderduikadres. Twee keer werd hij door de Duitsers gepakt. „Maar ik hield mijn mond stijf dicht.“ De 75-jarige Arnhemmer Machiel Jan Salomé deed deze week voor zijn hulp onderscheiden met de Yad Vashem-medaille.

De Israëlsche onderscheiding werd dit jaar ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de staat Israël toegekend aan Nederlanders die in de oorlog Joodse medeburgers tegen de Nazi's beschermden. De Israëlsche ambassadeur in Nederland, E. Zev Sufot, reikte de onderscheiding dinsdag uit in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam, in aanwezigheid van koningin Beatrix.

Salomé was in het gezelschap van negen andere Nederlanders, die net als hij in de oorlog deel uitmaakten van de groep Westerweel, een organisatie van verzetsstrijders die was opgebouwd rond de markante onderwijzer Joop Westerweel.

De destijds in Bithoven woonachtige Westerweel was hoofd van de school in de Werkplaats van Kees Boeke en later hoofd van de Montessorischool in Rotterdam. Westerweel en zijn vrouw Wil waren diep begaan met mensen die onrecht werd aangedaan. Zij wilden hen de helpende hand toesteken.

Dat laatste was ook wat Machiel Salomé wilde. Salomé stapte als 27-jarige werknemer van provinciale waterstaat in Zuid-Holland de oorlog binnen. Lang voor de Duitsers Nederland binnen vielen, bekommerde hij zich al om het lot van de joden.

Waar

„Nog voordat de oorlog uitbrak, had ik al besloten dat ik het verzet in zou gaan. Ik woonde destijds in een pensioen in Hardinxveld, waar ik een Joodse vriend had. Met hem heb ik veel gepraat over wat zijn volk

werd aangedaan. Het verschil met andere Nederlanders, die pas na de oorlog beseften dat er was gebeurd, is waarschijnlijk dat ik toen al wilde geloven dat het waar was. Anderen konden het zich gewoon niet voorstellen.“

Geleidelijk aan vond Salomé zijn weg in het verzet. Hij had al enkele Joden aan een onderduikadres geholpen toen hij in aanraking kwam met de groep van Westerweel, die in het gehele land contacten had opgevoerd en zo veel Joodse vluchtelingen aan onderdak kon helpen.

Een grote operatie was het verhuizen van een veertigtal kinderen van de Jeugd Aliyah die sinds september 1939 in de gebouwen van parviloen Loosdrechtse Rade woonden. Het waren Joodse vluchtelingen van 13, 14 en 15 jaar oud, die uit Duitsland en Oostenrijk afkomstig waren. In augustus 1942 bleek dat ook zij een oproep zouden krijgen in het kader van de 'Eindlösung' van het Joodse vraagstuk.

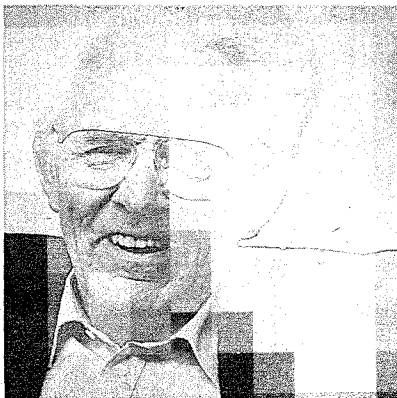
Aflicht

De leiders van de Jeugd Aliyah wendden zich tot Joop Westerweel en zijn geestverwanten. Het grootste deel van de kinderen kon de aflicht naar een concentratiekamp worden bespaard en werd op verschillende adressen in het land ondergebracht.

Salomé bracht kinderen met de trein naar Venray en ging van daar te voet naar het Limburgse dorpje Sevenum. In de persoon van de onderwijzeres Eugénie Boulet had de groep Westerweel daar een betrouwbare contact. Zij slaagde er in om de aangekomen joodse vluchtelingen in veiligheid te brengen.

Het werk van Salomé was niet van gevaar ontbloot. Het wase papieren voor de de te helpen vluchtelingen en met een dosis goduld en moed bracht hij het er in de regel goed van af. Maar twee keer ging het echt mis.

De eerste keer was dat in Amsterdam, toen Salomé in het bijzijn van een Joods echtpaar werd aangehouden. Hij ging naar de gevangenis, het echtpaar zag hij niet meer terug. Enkele weken en talloze voor

De 75-jarige Arnhemmer Machiel Jan Salomé is heel blij met zijn Yad Vashem-medaille, een Israëlsche onderscheiding die hij deze week ontving.

de Duitsers nuttelose verhooren later werd hij op vrije voeten gesteld en hij pakte de draad meteen weer op.

Dachau

De tweede keer dat hij werd aangehouden ging het echt fout. „Toen kon ik niet meer verkopen dat ik niets had gedaan.“ Salomé werd naar het concentratiekamp in Vught gebracht en van daar ging hij op 22 mei 1944 naar Dachau, waar hij tot na het einde van de oorlog zou zitten.

Hij is nooit uit de school geklapt. „En het gekke is“, zegt hij, „Dat ik ondanks dat toch nooit ben geslagen. Het leek wel of ze wisten dat ik toch niks zou zeggen. Ik ben verhoord in kamertjes waar tegelijkertijd een gevangene werd gemarteld die alles los liet. Maar ik bleef mijn mond stijf dicht houden. Waarom? Ik weet het niet. 't Is een kwestie van volharding, denk ik.“

Westerweel werd in 1944 ook gevangen genomen en naar het kamp Vught gebracht. Daar werd hij aan het einde van dat jaar doodgeschoten. In één van zijn laatste brieven vanuit de gevangenis schreef hij aan zijn vrienden: „En als wij elkaar nooit weerzien, laat dan het werk dat wij samen mochten doen jullie leven lang als een heilige steun blijven.“

Die wens is gehoord, door de nog overgebleven leden van zijn groep én door de door hen gereedde joodse vluchtelingen, die nu in Israël een nieuw bestaan hebben opgebouwd. Salomé gaat regelmatig naar Israël, waar hij nog steeds op bezoek gaat bij de mensen die hij eens reddde en die hem dit jaar voordroegen voor de onderscheiding.

De Arnhemmer vindt het een eer, daar niet van. Maar hij heeft het gedaan uit roeping.

1 APRIL 1952

(Ingez. med.-advertentie)

Altijd trek
in
Old Mac

AD **Trage naturalisatie van
illegaal werkster**

*Formeel kan het niet sneller,
zegt minister Mulderije*

Een aantal leden van de commissie van onderzoek uit de Tweede Kamer heeft, zoals wij meldden, geklaagd over de trage behandeling van het verzoek om naturalisatie van mej. A. E. F. Finkelstein, die zich verdienstelijk heeft gemaakt in het verzet tegen de bezetter, tengevolge waarvan zij geruime tijd in een aantal concentratiekampen heeft moeten doorbrengen.

Minister Mulderije voert hier thans tegen aan, dat de betrokkene op 13 September 1939 naar Nederland was gekomen en derhalve bij haar arrestatie omstreeks Juni 1943 nog geen vier jaar hier te lande verbleef. Na haar bevrijding uit het kamp Ravensbrück op 28 April 1945 heeft zij tot 1 Juli 1946 in Zweden haar verblijf gehad. Aangezien de wet eist, dat bij een verzoek om naturalisatie de betrokkene gedurende de laatste vijf jaren woonplaats of hoofdverblijf in Nederland heeft gehad, is de minister van mening, dat het verzoek van mej. Finkelstein pas op 1 Juli 1951 ontvankelijk is geworden. De voordracht is 18 Februari 1952 bij de Tweede Kamer ingediend, waarbij werd voorgesteld, aan mej. Finkelstein kosteloze naturalisatie te verlenen. De minister is van mening, dat de belangen van de betrokkene, wier verdiensten hij erkent, niet uit het oog zijn verloren.

Maj. Lloyd George, de Britse minister van Voedselvoorziening, maakte gisteren in het Lagerhuis bekend, dat Engeland dit jaar geen dollars zal kunnen besteden aan de invoer van kaas uit Canada.

**Illegale werkster
wacht 6 jaar op
naturalisatie**

*Kamercommissie is
pijnlijk getroffen*

DEN HAAG — Dat de dappere illegale werkster Adeline B. F. Finkelstein eerst thans voor naturalisatie wordt voorgedragen, terwijl haar aanvraag dateert van 2 Januari 1946, is iets, dat de commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer pijnlijk heeft getroffen. Zij vraakt zich met teleurstelling af, hoe de late indiening van dit voorstel te rijmen valt met de verklaring van de minister, dat aan illegale voorrang wordt verleend.

De officiële gegevens stellen o.m. vast, dat mej. Finkelstein illegaal werkzaam was voor diverse groepen, tot zij 14 Juni 1943 door de Duitsers werd gearresteerd en via diverse kampen in het concentratiekamp Ravensbrück werd geplaatst, waar zij verbleef tot 28 April 1945.

**TRAGE BEHANDELING VAN
VERZOEK OM
NATURALISATIE**

*Illegale werkster moest ruim
zes jaar wachten*

De commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer spreekt er haar teleurstelling over uit, dat het verzoek om naturalisatie van Adeline B. F. Finkelstein, die zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt in het verzet tegen de Duitsers, pas thans is voorgedragen. De aanvraag dateert van 3 Januari 1946 en was uitstekend gedocumenteerd.

De aanvraagster heeft geruime tijd doorgebracht in het concentratiekamp Ravensbrück en was in 1947 lijdend aan t.b.c. Gevraagd wordt, hoe de late indiening van dit voorstel tot naturalisatie te rijmen is met de verklaring van de minister, dat aan illegale werkers voorrang zal worden verleend.

ZITTING 1951—1952 — 2449

Naturalisatie van Wladislaus Figas en 21 anderen

VERSLAG

No. 4

St 74

FIDUCIA
 TRUST & INVESTMENT AGENCY
 ROKIN 71 — AMSTERDAM-C
 TEL. 48461

Met grote instemming hadden zeer vele leden geconstateerd, dat wordt voorgesteld de despere illegale werkster Adeline B. P. Einkelstein (no. 1 van artikel 2) kosteloos het Nederlandschap te doen verkrijgen. Zij waren echter pijnlijk getroffen door het feit, dat deze strijdster voor de zaak van ons vaderland eerst thans wordt voorgedragen. De aanvraag dateert van 3 Januari 1946, werd uitnemend gedocumenteerd en de hoofdcommissaris van politie van Amsterdam concludeerde reeds op 10 September 1946 „Gezien haar ongetwijfeld flinke houding gedurende de bezetting, meen ik, dat haar naturalisatie zonder bezwaar kan worden bevorderd.” De officiële gegevens stellen o.m. vast, dat zij „illegaal werkzaam (was) voor diverse groepen tot Zij 14 Juni 1943 door de Duitsers werd gearresteerd en via diverse kampen in het concentratiekamp Ravensbrück werd geplaats, alwaar zij verbleef tot 28 April 1945.”

Is ondanks deze afdoende documentatie deze aanvraag wel met bekwame spoed afgehandeld?, zo vroegen de hier aan het woord zijnde leden. Zij wezen er op, dat dezelfde hoofdcommissaris van politie op 2 April 1951 kon rapporteren: „Zij heeft thans een uitkering van de Stichting—1940—1945. Eventuele bezwaren tegen deze naturalisatie zijn mij ook thans niet bekend geworden.”. Waarom moest deze aanvraag opnieuw in behandeling komen bij deze functionaris, die natuurlijk zou rapporteren hetgeen hij reeds gerapporteerd had?

Is het verzoek van deze heidin, die als gevolg van haar strijd voor ons land in 1947 lijdende was aan t.b.c., blijven slapen, en waaraan is dit te wijten?

De hierbedoelde leden vroegen zich met teleurstelling af, hoe de late indiening van dit voorstel valt te rijmen met 's Ministers verklaring, o.m. van 18 Juli jl. (*Handelingen Tweede Kamer* biz. 2511), dat aan de illegale gevallen voorrang wordt verleend.

Vertrouwende, dat de Minister bereid zal zijn het bovenstaande mondeling of schriftelijk te beantwoorden, is de Commissie van Rapporteurs van oordeel, dat de openbare beraadslaging over het wetsontwerp daarmede voldoende zal zijn voorbereid.

Vastgesteld 26 Maart 1952.

SCHEPS
 DE RUITER
 FOKKEMA
 CORNELISSEN
 ROOLVINK.

*"zijn oude blaadjes
vallen neer en drijven weg
uit het spiegelbeeld"*

Uw aanwezigheid na het overlijden van mijn man, vader
en opa

MACHIEL JAN SALOMÉ

de vele, vele bloemen en brieven zijn ons tot grote steun.
Wij danken u hiervoor zeer.

Uit aller naam:
A. Salomé-Finkelstein

Arnhem, december 1990

Ghetto Fighters' House

Sammi Radhamin

15105 Moshawa Kinneret

Israel

*Als armen te kort zijn
om naar elkaar te reiken
Als ogen te zwak zijn
om naar elkaar te kijken
Als de stem te zwak is
om de ander te bereiken
dan blijft er altijd de liefde
die dwars door alles heen
elkaar blijft verrijken.*

Rust in vrede lieve, lieve Chiel.

Mijn lieve man en onze dierbare vader en opa

Machiel Jan Salomé

Drager van het verzetskruis
Onderscheiding Yad Vashem

28 december 1912

22 november 1990

is van ons heengegaan.

Adeline Salomé-Finkelstein
Erna en Peter
Mirjam en Jan
Georgette-Anne en Siemon
Klaas. Ada
Hannah
en verdere familie

6824 JB Arnhem, Huyghenslaan 17

Chiel is thuis opgebaard. Bezoek aldaar dagelijks van 14.00 - 18.00 uur.

De plechtigheid, voorafgaande aan de crematie, is bepaald op dinsdag
27 november om 13.00 uur in het crematorium "Moscowa", Waterberg-
seweg 18 te Arnhem.

Gelegenheid tot condoleren na de plechtigheid.

Mrs. M. Prickhof

Downes Hill II

Achuzza Haifa

Israël

Hij hield van mensen en van de natuur.

Jarenlang waren zijn twee hondjes zijn trouwe vrienden,
de paarden waren zijn kameraden en de tuin was zijn trots.

Aktief werkzaam in zijn beroep en vol humor, hebben wij
samen, mede door zijn creatieve ideeën, aan ons huis ge-
bouwd dat niet meer weg te denken is.

Wij hebben samen met en door onze kinderen midden in het
leven gestaan.

Toen Chiel door de ziekte van Parkinson als het ware in
zijn kraag werd gepakt en hem alles wat hem lief was steeds
meer werd ontnomen - het lopen, het spreken, gekoördineer-
de handvaardigheid en tenslotte ook het coherente denken,
schikte hij er zich in, ook leek het soms alsof de hele per-
soon uit elkaar viel en hij in een nergens meer zijn, ver-
toefde.

Ondanks dat bleef hij voor ons herkenbaar en verstaanbaar.

In zijn uitstraling en met zijn humort en pretoogjes leek
hij in sommige momenten weer de oude Chiel.

Onvergetelijk zullen voor mij blijven de lange avonden samen
voor het open haardvuur in dit laatste jaar, de avonden waar
wij ons konden verheugen en amuseren over de komische momen-
ten van onze reizen naar alle delen van de wereld.

Chiel is van ons heengegaan!

Het onafwendbare heeft hij tenslotte, zo leek het, zelf omarmd en aanvaard.

Chiel was een mens vol liefde en warmte; hij wist het leven te leven in voor- en in tegenspoed. Onder alle omstandigheden bleef hij volledig zichzelf en bleef hij aan zijn principes trouw.

Chiel was een mens, die zich in de bloei van zijn leven volledig voor anderen heeft ingezet en met alle risico's van dien.

Moedig, trots, vol menselijkheid heeft hij onder vaak zeer moeilijke omstandigheden- en naar hem het meest juiste dunkend - gehandeld.

Rechtvaardigheid en trouw, echtheid en eerlijkheid waren hem van jongs af aan op het lijf geschreven.

Ondanks vele tegenslagen die op jongere leeftijd diepe indruk op hem hebben gemaakt en ook diepe verwondingen in hem hebben nagelaten, hield Chiel volop van het leven.

Wij hebben Chiel, die vaak als zeer gesloten en introvert werd ervaren, leren kennen als een zich openend boek en we hebben inzage mpen hebben in zijn nobele en edele motieven van waaruit hij handelde.

Bescheiden en toch aanwezig en tegelijkertijd genietend van het goede van het leven was hij er, als een rots in de branding, als een mens die de stormen kon trotseren en zich kon verheugen over de zon die voor hem ging schijnen.

Na ons 36-jarig huwelijksfeest moest Chiel in het ziekenhuis worden opgenomen voor een acute, evenwel onschuldige aandoening en deze werd verholpen. Echter een aldaar opgelopen infectie, een bloedvergiftiging tot gevolg hebbend, bleek voor hem te veel te zijn.

Wij, de kinderen en ik, hebben samen met Chiel zijn laatste uren doorleefd in volle harmonie en warmte. Soms leek het alsof wij samen met elkaar om het open haardvuur zaten: wij konden in die uren ook lachen, huilen en kibbelen.

De afgelopen dagen hier thuis, in een huis vol met bloemen, roepen herinneringen op aan de feestelijke avonden met muziek en met lieve mensen om ons heen.

Op het medaillon van Yad Vashem staat geschreven, dat degen die een leven redt het hele universum redt.

Jij Chiel, hebt dat vele malen gered en jij zult voortleven in deze mensen, hun kinderen en kindskinderen.

Oók in òns die jou zeer liefhebben.

Ik neem nu hier afscheid van jou.

Rust in vrede lieve, goede levenskameraad

en dank voor alles.

Ghetto Fighters' House

Wes-

s bij

*Elly Water
figuren in
de Duitse
ze veelvul
Roermond
meewerkt*

*Chiel w
te bevrijde
samen me
kampen r*

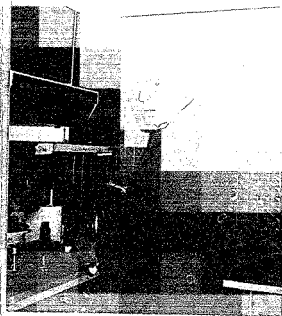
**Vóór de
huis ver
Daarme**

Chief Salomé
201/341

2-1 112 114

Ghetto Fighters' House

Chief Catherine Kenneth
1988

